

Міністерство освіти і науки України
Черкаська обласна державна адміністрація
Управління освіти і науки
Комуніальний вищий навчальний заклад
«Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г.Шевченка»

Чепка О.В.

31 серпня 2018 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
профільної загальної середньої освіти
з підготовки молодших спеціалістів
на основі базової загальної середньої освіти

Термін строку дії програми – 2018 – 2021 роки

Розробники освітньої програми:

- Крамська З.М. – заступник директора з навчальної роботи, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист
Дзисюк М.В. – заступник директора із соціально-гуманітарної та виховної роботи, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист
Денисюк Т.К. – кандидат філологічних наук, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист
Дзисюк В.В. – методист коледжу, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист
Білошкурська С.С. – викладач вищої кваліфікаційної категорії
Сьоміна О.І. – викладач вищої кваліфікаційної категорії,

Розглянуто та схвалено на засіданні
педагогічної ради
Протокол № 1 від 31 серпня 2018 року

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма профільної середньої освіти з підготовки молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти у Комунальному вищому навчальному закладі «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім.Т.Г.Шевченка» розроблена на виконання Закону України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 23 листопада 2011 року № 1392 (далі - Державний стандарт), з урахуванням наказу Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 408 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня" на основі Типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06. 2018 року № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти».

Освітня програма профільної середньої освіти з підготовки молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти у КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім.Т.Г.Шевченка» (далі - Освітня програма) забезпечує виконання Державного стандарту, а також визначає засади розроблення та впровадження у коледжі освітніх програм профільної середньої освіти для підготовки молодших спеціалістів на її основі.

Термін здобуття повної загальної середньої освіти здобувачами освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, які вступили на навчання у коледж на основі базової загальної середньої освіти складає два роки.

Завершення вивчення предметів загальноосвітньої підготовки та складання державної підсумкової атестації проводиться не пізніше другого курсу, вивчення предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація у формі зовнішнього незалежного оцінювання - у четвертому семестрі другого курсу навчання.

Пояснення до навчального плану

1. Навчальний план складається з типової освітньої програми профільної середньої освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти (Наказ № 570 від 01.06.2018 р.), розроблений на виконання Закону України «Про освіту», частини 3 статті 12 Закону України «Про загальну середню освіту», з метою впровадження державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 23.11.2011 р. № 1392, та з урахуванням наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 408 «Про запровадження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (для студентів I-II курсів).

2. У навчальний план можуть вноситись зміни педагогічною радою коледжу, не змінюючи тижневе навантаження на студента.

3.Графік навчального процесу, календарні строки виробничої практики можуть змінюватись за погодженням з педагогічною радою.

4.Усі заліки, передбачені навчальним планом, диференційовані.

5.Перелік, обсяг і терміни вивчення профільних, вибірково-обов'язкових предметів та спеціальних курсів встановлюються за погодженням з педагогічною радою.

6.Передбачені навчальним планом лабораторні і практичні роботи проводяться з поділом на підгрупи у відповідності з наказом директора коледжу та рішенням педагогічної ради.

7.При вивченні окремих загальних дисциплін група ділиться на підгрупи.

Заняття з дисципліни «Захист Вітчизни» проводяться з поділом на підгрупи юнаків і дівчат (курс для дівчат включає цивільну оборону та медико-санітарну підготовку, курс для юнаків – цивільну оборону та допризовну підготовку). Допризовна підготовка і основи медико-санітарної підготовки вивчаються протягом чотирьох семестрів, цивільна оборона – один семестр. Предмет викладається упродовж одного або двох курсів та під час навчально-польових зборів. У кожному періоді предмет вивчається юнаками та дівчатами окремо. Поділ на групи юнаків та дівчат здійснюється незалежно від кількості студентів у академічній групі (але не менше ніж 5 осіб). Дівчата за їх власним бажанням (у разі згоди батьків, опікунів або піклувальників) навчаються за програмою для групи юнаків. Юнаки, які за станом здоров'я або релігійними поглядами звільнені від засвоєння основ військової справи, вивчають предмет за програмою для групи дівчат. Основи цивільного захисту, як розділ програми, для групи дівчат є спільним. Заняття з військово-медичної підготовки і надання першої медичної допомоги планується проводити після засвоєння навчального матеріалу з основ цивільного захисту. В останньому періоді навчання з метою підвищення практичного рівня знань, вмінь та навичок студентів організовуються 3-х денні навчально-польові (для групи юнаків) та заняття у лікувально-оздоровчих закладах (для групи дівчат). Навчально-польові збори проводяться на базі військових частин або безпосередньо у навчальних закладах. Стрільба з автомата проводиться на відповідно обладнаних стрільбищах і в тирах згідно з планами військових комісарів на підставі наказу директора коледжу, погоджених з начальником гарнізону (командиром військової частини, начальником вищого військового навчального закладу).

8.Вивчення предметів профільної середньої освіти, позначених «+» , інтегрується з відповідними навчальними дисциплінами освітньо-професійної підготовки молодшого спеціаліста.

9.Окремі навчальні дисципліни вважаються інтегрованими з предметами профільної середньої освіти, цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки: іноземна мова (за професійним спрямуванням) – іноземна мова, історія України – історія України, українська мова (за професійним спрямуванням) – українська мова, культурологія – мистецтво, фізичне виховання – фізична культура; цикл математичної, природничо-наукової підготовки; екологія – біологія і екологія.

10.Години з навчальної дисципліни «Фізичне виховання» з навчального предмета «Фізична культура» вважаються обов'язковими, але не враховуються при визначенні гранично допустимого тижневого навантаження студентів.

11.У дисциплінах вільного вибору студентів з додаткових кваліфікацій позначкою «+» позначені дисципліни, які ввійшли до спецкурсів для відображення специфіки профільного навчання, що визначають його сутність.

12.Консультації до семестрових та державних екзаменів проводяться з розрахунку двох годин на групу. На проведення консультацій з навчального предмету (дисципліни) протягом семестру відводиться 6 відсотків від загального обсягу навчального часу предмета (дисципліни).

13.Для задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб студентів проводяться факультативні курси та курси за вибором, які разом з профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність.

14.На заняттях з ритміки та основ хореографії, постановки голосу, хорового диригування, хорового класу та практики роботи з хором передбачається музичний супровід концертмейстера з розрахунку 100% від загальної кількості часу на вказану дисципліну.

II. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг та структура навчального навантаження.

Загальний обсяг навчального навантаження для студентів I-II курсів у частині профільної середньої освіти, яке фінансується, складає 2660 годин.

Гранично допустиме тижневе навантаження на студента I-II курсів у частині профільної середньої освіти складає 30 годин.

Частина навчальних годин з предмету "Фізична культура" (2 години на тиждень) не враховуються при визначенні гранично допустимого тижневого навантаження студентів.

Освітня програма та відповідні навчальні плани профільної середньої освіти розроблені відповідно до статті 15 Закону України "Про загальну середню освіту" та Державного стандарту. Вони передбачають години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів. При складанні навчального плану перелік предметів з блоку вибірково-обов'язкових, профільних та спеціальних курсів сформовано коледжем самостійно з урахуванням галузей знань та спеціальностей, з яких здійснюється підготовка за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста.

При розробці навчальних планів використано два варіанти переліку базових предметів:

перший варіант (Додаток 1) містить перелік базових предметів з експериментальними інтегрованими курсами ("Історія: Україна і світ", "Природничі науки");

другий варіант (Додаток 2) містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

При складанні освітньої програми та навчальних планів переліки окремих предметів з обох варіантів комбінувалися. Педагогічною радою ухвалено

рішення про утворення та використання інтегрованих курсів залежно від профілю навчання, кадрового потенціалу та матеріальної бази.

В обох варіантах запропонованих таблиць (Додаток 1 та Додаток 2) зазначено мінімальну кількість годин на вивчення базових предметів. Це має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання студентів згідно з вимогами Державного стандарту.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами ("Інформатика", "Технології", "Мистецтво"). Педагогічною радою обрано два предмети з переліку та визначено розподіл годин між ними.

Частину навчальних годин в обох запропонованих варіантах призначено для забезпечення профільного навчання, яке є невід'ємною частиною професійної підготовки молодшого спеціаліста. Профіль навчання формується відповідно до спеціальності, за якою здійснюється підготовка здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста. Перелік профільних предметів визначено педагогічною радою коледжу.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

базові та вибірково-обов'язкові предмети;

профільні предмети (орієнтовна кількість годин для базових та вибірково-обов'язкових предметів, якщо вони є профільними, наведена в Таблиці 3); спеціальні курси, у т.ч. курси за вибором.

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних і непрофільних предметів. Тематика і зміст таких курсів затверджена педагогічною радою коледжу. Спеціальні курси реалізуються за рахунок годин, передбачених планом для профільних предметів і спеціальних курсів (у першому варіанті плану, таблиця 1), або за рахунок додаткових годин (у другому варіанті плану, таблиця 2).

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання прийнято педагогічною радою коледж, враховуючи особливості окремої галузі та спеціальності.

При складанні навчальних планів кількість годин на вивчення базових або профільних предметів може бути збільшена за рахунок додаткових годин.

Заняття з курсу "Захист Вітчизни" можуть проводитись наприкінці навчального року з використанням навчально-методичної бази військових частин, відповідних кафедр закладів вищої освіти, військових комісаріатів, оборонно-спортивних, військово-патріотичних оздоровчих таборів тощо.

Якщо тижневе навантаження на студента при вивченні певного предмета або курсу становить до двох годин на тиждень, припустимим є його вивчення блоком за обмежений період часу з урахуванням необхідності забезпечення рівномірності розкладу занять впродовж семестру.

ПЕРЕЛІК

предметів профільної середньої освіти для підготовки здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста на основі базової загальної середньої освіти (з експериментальними інтегрованими курсами)

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин
	Базові предмети	1575
1	Українська мова	140
2	Українська література	140
3	Зарубіжна література	70
4	Іноземна мова	140
5	Історія: Україна і світ (експериментальний інтегрований курс)	210
6	Громадянська освіта	70
7	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	210
8	Природничі науки (експериментальний інтегрований курс)	280
9	Фізична культура	210
10	Захист Вітчизни	105
	Профільні предмети і спеціальні курси	700
	Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	210
	Додаткові години на окремі базові предмети, факультативні курси, індивідуальні заняття	175
	Усього фінансується	2660

ПЕРЕЛІК

предметів профільної середньої освіти у закладах вищої освіти, які здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти (варіант 2)

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин
	Базові предмети	1855
1	Українська мова	140
2	Українська література	140
3	Зарубіжна література	70
4	Іноземна мова	140
5	Історія України	105
6	Всесвітня історія	70
7	Громадянська освіта	70
8	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	210

9	Біологія і екологія	140
10	Географія	88
11	Фізика і астрономія	245
12	Хімія	122
13	Фізична культура	210
14	Захист Вітчизни	105
	Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	210
	Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	595
	Всього фінансується	2660

ОРІЄНТОВНА КІЛЬКІСТЬ

навчальних годин для профільних предметів

№ з/п	Профільний предмет	Кількість годин
1	Українська мова	280
2	Українська література	280
3	Зарубіжна література	210
4	Іноземна мова	350
5	Друга іноземна мова	210
6	Історія України	350
7	Всесвітня історія	350
8	Правознавство	350
9	Економіка	350
10	Алгебра	420
11	Геометрія	350
12	Фізика і астрономія	420
13	Біологія і екологія	350
14	Хімія	350
15	Географія	350
16	Інформатика	350
17	Технології	420
18	Мистецтво	350
19	Фізична культура	420
20	Захист Вітчизни	350

Інтернет-ресурси та програмне забезпечення

Спеціальність 013 Початкова освіта, 012 Дошкільна освіта, 231 Соціальна робота, 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

1. Предмети профільної середньої освіти

1.1. Базові предмети*

1.1.1 Українська мова

1.1.2 Українська література

1.1.3 Зарубіжна література

- 1.1.4 Іноземна мова
- 1.1.5 Історія України
- 1.1.6 Всесвітня історія
- 1.1.7 Громадянська освіта
- 1.1.8 Математика(алгебра і початки аналізу та геометрія)
- 1.1.9 Біологія і екологія (екології)
- 1.1.10 Географія
- 1.1.11 Фізика і астрономія
- 1.1.12 Хімія
- 1.1.13 Фізична культура
- 1.1.14 Захист Вітчизни
- 1.2 Вибірково- обов'язкові предмети
 - 1.2.1 Інформатика
 - 1.2.2 Мистецтво(культурологія)
- 2. Профільні предмети**
 - Спеціальність 013 Початкова освіта
 - Вступ до спеціальності Початкова освіта
 - Дитяча література з основами культури і техніки мовлення
 - Спеціальність 012 Дошкільна освіта
 - Вступ до спеціальності Дошкільна освіта
 - Література для дітей дошкільного віку
 - Спеціальність 231 Соціальна робота
 - Вступ до спеціальності Соціальна робота
 - Теорія соціальної роботи
 - Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
 - Вступ до спеціальності Музичне мистецтво
 - Елементарна теорія музики та сольфеджіо
- 3. Спецкурси:
 - Спеціальність 013 Початкова освіта
 - 3.1 Спецкурс із школознавства (загальної педагогіки і психології)
 - 3.2 Спецкурс з додаткової кваліфікації:
 - Практичний курс інформатики
 - Дитячий та молодіжний рух, організація роботи з дитячими молодіжними організаціями України
 - Практичний курс англійської мови
 - 3.3 Позакласна та позашкільна виховна робота(педагогічна практика)
 - Спеціальність 012 Дошкільна освіта
 - 3.1 Спецкурс із загальної педагогіки і психології
 - 3.2 Спецкурс з додаткової кваліфікації:

- Практичний курс англійської мови
- Основи дефектології та логопедії
- Ритміка з навчанням елементарних навичок гри на музичному інструменті
- Малюнок і ліплення з методикою навчання
- Гімнастика з методикою навчання
- Основи школознавства(основа педагогіки, психології зі вступом до спеціальності Початкова освіта)

3. 3 Навчальна практика (пропедевтична, помічник вихователя в групах раннього дошкільного віку)

Спеціальність 231 Соціальна робота

3. 1 Спецкурс з додаткової кваліфікації:

- Практичний курс правознавства
- Практичний курс фізичної культури
- Практичний курс психології

3.2 Спецкурс із соціальної роботи (загальної психології)

Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

3. 1 Спецкурс Мистецтвознавство

3. 2 Основний музичний інструмент

3. 3 Навчання елементарним навичкам гри на додатковому музичному інструменті.

* (навчальні програми знаходяться за посиланням:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>)

** (навчальні програми знаходяться на сайті бібліотеки коледжу)

III. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Очікувані результати навчання здобувачі профільної середньої освіти подані в рамках навчальних програм, затверджених наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 "Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти" та від 24.11.2017 № 1539 "Про надання грифу МОН навчальним програмам з фізики і астрономії для учнів 10-11 класів та польської мови для учнів 5-9 та 10-11 класів закладів загальної середньої освіти".

Електронні версії навчальних програм із вивчення навчальних предметів розміщені у додатку 1 до Освітньої програми.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати викладач у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною - у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою</p>

	компетентність	<p>інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї</p>

		<p>діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
----	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися засобами як окремих предметів, так і їх угруповань.

Ключові та загальнопредметні компетентності, окремі предмети та предметні цикли можуть інтегруватися, формуючи наскрізні лінії.

Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як "Екологічна безпека й сталий розвиток", "Громадянська відповідальність", "Здоров'я і безпека", "Підприємливість і фінансова грамотність" спрямоване на формування у студентів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування у здобувачів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. При цьому є можливим проведення занять на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів</p>

	<p>готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Викладач повинен сприяти формуванню у студентів толерантного ставлення до товаришів, порядності, чесності.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з "ага (wow) -ефектом", пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

IV. ВИМОГИ ТА ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Вимоги та форми організації освітнього процесу для здобувачів профільної середньої освіти у коледжі визначені Положенням про організацію освітнього процесу в Комунальному вищому навчальному закладі «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім.Т.Г. Шевченка», розглянутим і схваленим рішенням педагогічної ради КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім.Т.Г. Шевченка» від 25.02.2015 року, протокол № 7, затвердженим наказом директора коледжу № 38 від 25.02.2015 року.